

**KNOWLEDGE SHARING IN CIVIL SOCIETY SECTOR:
A CASE STUDY OF FINANCIAL SAVINGS IN
COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(POPULATION EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2008**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

KNOWLEDGE SHARING IN CIVIL SOCIETY SECTOR: A CASE STUDY OF FINANCIAL SAVINGS IN COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS

NUTCHANA PUANGTHONG 4536615 SHPE/D

Ph.D.(POPULATION EDUCATION)

THESIS ADVISORS: NAWARAT PHLAINOI, Ed.D., PRAPHAPHAN, UN-OB, Ed.D., CHOLLAPHAT VONGPRASERT, Ed.D.

ABSTRACT

This study was to investigate 1) the status of knowledge sharing in the civil society sector, regarding financial savings in community-based organizations, 2) the conditional factors creating knowledge sharing, 3) recommendations on approaches to raise the level of knowledge sharing related to savings in community-based organizations in the civil society sector. A qualitative research method was used and data were collected from documents, in-depth interviews with key informants who were equipped with experience in managing knowledge and saving community-based organizations in the civil society sector. Informants were from 12 community-based organizations classified by their strength and knowledge of information sharing: with 8 groups of effective knowledge sharing and 4 groups of normal knowledge sharing. Data was analyzed with inferential comparison based on concepts and theories related to knowledge management and building and sharing knowledge, including factors creating knowledge sharing.

Findings showed that the knowledge sharing was shared within specific groups through the leaders and some members. So, knowledge sharing with the majority of group members consisted of only receiving knowledge on practice. It was not horizontal knowledge sharing where members had interactions for real basic practice. Comparison of the effective knowledge sharing group and the normal knowledge sharing group showed that the group with effective sharing was dedicated and regular in sharing, e.g. knowledge sharing by the leader, constant knowledge sharing, and giving regular opportunities for knowledge sharing. Factors leading to the knowledge sharing of the groups corresponded with concepts and theories such as trust, willingness to share, accepting the knowledge giver, and communication. These findings led to recommendations on approaches to raise the level of knowledge sharing in knowledge sharers, knowledge shared and opportunities for knowledge sharing.

KEYWORDS: KNOWLEDGE SHARING/ FINANCIAL SAVINGS COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS/ CIVIL SOCIETY SECTOR

360 pp.

การแบ่งปันความรู้ในภาคประชาสังคม : ศึกษากรณีองค์กรชุมชนด้านการออมทรัพย์

(KNOWLEDGE SHARING IN CIVIL SOCIETY SECTOR: A CASE STUDY OF FINANCIAL SAVINGS IN COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS)

ณัฐชนา พวงทอง 4536615 SHPE/D

ปร.ด.(ประชากรศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เนาวรัตน์ พลาายน้อย,กศ.ด., ประภาพรชน อุ๋นอบ,ศษ.ด., ชลภัศร์ วงษ์ประเสริฐ, กศ.ด.
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สถานภาพของการแบ่งปันความรู้ในภาคประชาสังคมกรณีองค์กรชุมชนด้านการออมทรัพย์ (2) ปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ (3) การเสนอแนะแนวทางการยกระดับการแบ่งปันความรู้ของกลุ่มองค์กรการเงินชุมชนในภาคประชาสังคม โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการความรู้และองค์กรการเงินชุมชนในภาคประชาสังคม และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากกลุ่มออมทรัพย์และกองทุนการเงินองค์กรชุมชน 12 กลุ่มซึ่งจำแนกโดยเกณฑ์ความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและการแบ่งปันความรู้ได้กลุ่มที่มีการแบ่งปันความรู้ในระดับดี 8 กลุ่มและกลุ่มที่มีการแบ่งปันความรู้ในระดับปกติทั่วไป 4 กลุ่ม จากนั้นจึงนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบอุปนัยตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ การสร้างและการแบ่งปันความรู้ รวมทั้งปัจจัยที่ทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้

ผลการศึกษาพบว่า การแบ่งปันความรู้ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นการแบ่งปันความรู้ที่ดำเนินการในขอบข่ายจำกัดอยู่ในกลุ่มผู้นำร่วมกับกลุ่มสมาชิกที่เป็นผู้รู้และผู้ที่มีความสนใจร่วมคิดตามการดำเนินงานของกลุ่มเพียงบางส่วนเท่านั้นมิใช่เป็นการแบ่งปันความรู้ของกลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่และกระบวนการแบ่งปันความรู้ที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้เพียงบางเรื่องบางระดับกล่าวคือ เป็นการแบ่งปันความรู้ในลักษณะการตอบสนองและมีส่วนร่วมสองทางทั้งการให้และรับความรู้ที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มผู้แบ่งปันความรู้ส่วนหนึ่งของกลุ่มเท่านั้น ดังนั้นการแบ่งปันความรู้ร่วมกับกลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่จะเป็นการให้หรือถ่ายทอดความรู้แนวปฏิบัติของกลุ่มผู้นำและเกิดขึ้นในวาระการประชุมเพื่อชี้แจงความรู้หรือแจ้งให้ทราบจึงมิใช่การแบ่งปันความรู้ที่เกิดขึ้นในแนวราบที่สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนจากฐานการปฏิบัติจริง และเมื่อจำแนกการศึกษาออกเป็นกลุ่มที่มีการแบ่งปันความรู้ในระดับดีและกลุ่มที่มีการแบ่งปันความรู้ในระดับปกติพบว่ามีความแตกต่างของกลุ่มทั้งสองอยู่บ้างบางประการกล่าวคือ กลุ่มที่มีการแบ่งปันความรู้ระดับดีจะมีการแบ่งปันความรู้ที่จริงจังและสม่ำเสมอมากกว่า เช่น การมีส่วนร่วมแบ่งปันความรู้ของกลุ่มผู้นำ ความรู้ที่กลุ่มนำมาแบ่งปัน และโอกาสของการแบ่งปันความรู้ เป็นต้น ในส่วนของปัจจัยที่ทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ของกลุ่มพบว่าส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี ได้แก่ ความไว้วางใจ การมีใจแบ่งปันความรู้ การยอมรับผู้ให้ความรู้ และการสื่อสาร เป็นต้น จากผลการศึกษาที่ได้นำมาสู่การเสนอแนะแนวทางการยกระดับการแบ่งปันความรู้ของกลุ่มองค์กรการเงินชุมชนว่าควรได้รับการยกระดับในเรื่องผู้แบ่งปันความรู้ ความรู้ที่กลุ่มนำมาแบ่งปัน และโอกาสของการแบ่งปันความรู้

360 หน้า